

Sempatinin Kötüye Kullanılması (Reşat ÖNDER)

Sosyal duygunun en saf, en katıksız ifadesi sempatidir.¹ Sempatinin bu özelliği onun kötüye kullanılmadığı anlamına gelmez. Sempati duygusunu amaçlarına alet edenler, sempatik bir tutum takınarak gerçekleştireceklerdir. Psikolog **A. Adler** bu bağlamdaki tespitleri şöyledir:

“Sempati duygusunun basma kalıp bir şekilde kötüye kullanılması, duygunun kendisinden daha yaygındır. Bu ise insanın sanki sosyal duygusu çok kuvvetli imiş gibi bir poz takınmasından başka bir şey değildir. Sempatinin kötüye kullanılması, bu duygunun abartılmasından kaynaklanmaktadır. Böylece, gazetelerde adı çıksın diye ve acı çekenlere hiç bir gerçek yardımda bulunmaksızın kolayca üne kavuşmak için afet yerlerine koşan insanlar vardır. Bazı insanlar da bir başkasının felaketini seyretmekten şiddetli bir zevk duyarlar. Sempati göstermeyi ya da sadaka vermeyi meslek haline getirmiş olan bir takım kimseler de faaliyet göstermekten geri kalmazlar, çünkü sefil ve yoksul insanlara yardım etmek bahanesiyle, kendi üstünlük duygularını tatmin ederler. İnsan tabiatını çok iyi bilen La Rochefoucauld şöyle demiştir: “Dostlarımızın başlarına gelecek felaketlerden dolayı her zaman bir parça sevinç duyma eğilimi gösteririz.”²

Kur'an'da gösteriş için duyulan ilgi ve yapılan yardımların psikolojik yönüne işaret ederek yasaklanmış olması³ dikkat çekicidir.

---

¹ ADLER, a.g.e., s.433.

² ADLER, a.e., s.434.

³ Kur'an, (2) 264; (4) 38 (ATEŞ, Süleyman; Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali, Yeni Ufuklar Neşriyat, İstanbul)